

Guia Docent

“INTRODUCCIÓ ALS TEXTOS
LITERARIS EN LLENGUA ITALIANA”

Curs 2011-2012

Professora: Begonya Pozo

GUIA DOCENT DE L'ASSIGNATURA

1. FITXA IDENTIFICATIVA

Assignatura:	Introducció als textos literaris en llengua italiana.
Caràcter:	Obligatòria
Titulació:	Grau en llengües modernes i les seues literatures
Curs / Semestre:	1er – 2on.
Departament:	Filologia Francesa i Italiana
Professor/s responsable/s:	Begonya Pozo (begona.pozo@uv.es)
Horari de classes:	Dilluns 15h-17h / Dijous 17h.-19h.

2. RESUM

- Aquesta assignatura pertany al primer curs (segon semestre) del *Maior en Llengua italiana i les seues literatures*. La matèria dins la qual s'inclou és *Literatura i cultura en llengua B*, per tant fa part del grup d'assignatures que al llarg dels dos primers cursos del *Maior* es dedicarà al desenvolupament de la competència lectora de textos literaris en llengua B (context, presentació, instruments, tècniques, estratègies, etc.) i a l'estudi dels principals moviments, autors/es i obres de la literatura en llengua B.
- L'assignatura *Introducció als textos literaris en llengua B* respon a una visió general dels fenòmens literaris dins del context cultural (històric, social, econòmic, etc.) italià. Es presenta com un primer acostament a la realitat italiana de les diverses èpoques, amb vocació necessàriament generalista per fer paleses les línies que travessen la formació del pensament literari al llarg de la història de la literatura italiana. En aquest sentit, aquesta assignatura és el marc a partir del qual l'alumnat s'acostarà a la producció cultural (especialment literària, però no exclusivament) italiana des d'una perspectiva múltiple que li permetrà, al seu torn, situar els moviments, obres i autors/res que s'estudiaran posteriorment a les assignatures *Literatura y cultura en lengua B1, B2 i B3*.

3. **CONEIXEMENTS PREVIS**

- Per cursar aquesta assignatura no es necessiten coneixements previs, però és recomanable tenir nocions de teoria i historiografia literària (especialment d'àmbit europeu).
- Les classes i els treballs es faran en italià, però sempre tenint en compte el nivell de l'alumnat, a més del nivell de partida i d'arribada que té la matèria segons els descriptors del Grau en LML.

4. **COMPETÈNCIES**

- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Conèixer tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa, i saber aplicar-les.
- Capacitat per treballar en equip i habilitats en las relacions interpersonals.
- Capacitat per treballar individualment, per l'aprenentatge autònom i la planificació i gestió del temps.
- Produir i comprendre en llengua estrangera textos orals i escrits.

5. **RESULTATS D'APRENTATGE**

- Conèixer la literatura o literatures en una llengua estrangera i comprendre els seus textos.
- Conèixer la història i cultura del país de la llengua i la literatura estudiades i aplicar aqueixos coneixements als estudis de la llengua i la literatura corresponents.
- Conèixer i aplicar tècniques i mètodes d'anàlisi de textos literaris en llengua estrangera.

La valoració dels resultats està directament relacionada amb les competències desenvolupades i assolides al llarg del quadrimestre.

6. **DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS**

TEMES	CONTINGUTS	SET.
1	Origini del volgare e della letteratura italiana.	1
2	La letteratura italiana: tratti distintivi.	1
3	Medioevo: i tempi della società comunale.	2

4	Quattrocento e Cinquecento	3
5	Seicento, Settecento e Illuminismo	3
6	Ottocento: Risorgimento e unità di Italia	2
7	Novecento: Guerre Mondiali e fascismo. La Repubblica Italiana e le sue istituzioni cittadine.	2

7. VOLUM DE TREBALL

Activitats	Hores/curs
<i>Activitats presencials</i>	
ASSISTÈNCIA A CLASSES TEÒRIQUES, SEMINARIS, EXPOSICIONS I ACTIVITATS	40
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	30
<i>Activitats no presencials</i>	
PREPARACIÓ DE TREBALLS	20
ESTUDI PREPARACIÓ CLASSES	30
ESTUDI PREPARACIÓ D'EXÀMENS	25
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	3
ASSISTÈNCIA A TUTORIES	2
TOTAL VOLUM DE TREBALL	150
Total crèdits ECTS	6

8. METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques i pràctiques:

Les classes es duran a terme des d'un plantejament teòric i pràctic alhora. En primer lloc, es facilitaran a l'alumnat els coneixements teòrics necessaris perquè posteriorment siga capaç de detectar, analitzar i aplicar allò que ha après. En segon lloc, s'analitzaran textos exemplars de les diverses èpoques de la història literària italiana (especialment de caràcter instrumental). En tots dos casos, el treball previ de lectura i/o anàlisi dels textos (teòrics i/o literaris) i l'actitud participativa a les classes serà essencial per desenvolupar la tasca docent/discent. Des d'aquest punt de vista, també el seguiment del treball (on serà imprescindible l'assistència a les tutories i les classes) serà clau per garantir l'aprenentatge, a més de reforçar a nivell individual i col·lectiu el desenvolupament de les capacitats autònomes i de les habilitats vinculades amb l'assignatura. Per dur a terme aquestes dinàmiques de treball farem servir un model híbrid que

combine el model didàctic-expositiu, amb l'interactiu-comunicatiu i el didàctic-transactiu.

9. AVALUACIÓ

L'avaluació és contínua (en aquest cas és necessari el 80% de l'assistència) i constarà de quatre parts diferenciades i obligatòries:

Tipus d'avaluació	% sobre final
a) Examen escrit individual	50
b) Treball en grup	35
c) Altres activitats formatives	15

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari arribar al menys a la meitat de la nota en cadascuna de les parts avaluable.

Criteris d'avaluació

- Les faltes d'ortografia, puntuació i terminologia descomptaran 0.25 punts cadascuna d'elles de la nota final de la prova.
- Les faltes de coherència, cohesió i sintaxi descomptaran 0.25 punts cadascuna d'elles de la nota final de la prova.
- Examen escrit:
 - *Correcció gramatical i sintàctica, claredat expositiva i capacitat de síntesi.
 - *Domini de la terminologia específica i precisió conceptual.
 - *Domini dels conceptes i textos (teòrics, literaris i instrumentals) treballats durant el semestre. Elaboració crítica i raonada dels conceptes estudiats.
 - *Capacitat relacional i crítica dels diferents textos, autors, moviments, etc. Exposició ordenada, sistemàtica i documentada dels continguts de la disciplina.
- Treballs en grup:
 - * Correcció gramatical i sintàctica, claredat expositiva i capacitat de síntesi.
 - *Ús justificat i aplicat de la bibliografia.
 - *Capacitat relacional i crítica respecte a les obres, períodes, etc. que es treballen.
 - *Si és en grup, estarà format per un màxim de tres persones.
- Altres activitats formatives:

- *Assistència a les activitats.
- *Participació activa, compromís i interès.
- *Descripció de les activitats des de la reflexió crítica i teòrica al voltant dels altres discursos artístics i la seua interrelació amb la literatura (especialment italiana).
- *Lliurament de les ressenyes corresponents a les activitats complementàries en temps i forma. Les activitats escrites que no s'entreguen en la data indicada per la professora no seran avaluades. Com en la resta dels casos anteriors, la redacció i l'exposició de les idees ha de fer-se respectant criteris ortogràfics, lingüístics, d'estil, etc. Per tant es valoren sempre: la claredat en l'exposició, organització de las idees i capacitat de síntesi; també la riquesa, originalitat i pertinença de la idees i opinions personals.
- *Format: paper i electrònic.

10. REFERÈNCIES

a. Bibliografia general:

- Duggan, C.: *Historia de Italia*, Cambridge, Madrid, 1996.
- Petronio, G.: *Historia de la literatura italiana*, Cátedra, Madrid, 1990.
- González Miguel, J.G.: *Resumen de historia de la literatura italiana*, Universidad de Salamanca, 1991, 2 vols.
- González, I.: *Antología de la literatura italiana*, Barcelona, Ariel, 1986.
- Ferroni, G.: *Storia della letteratura italiana* (4 vols.), Einaudi, Milano, 1995.

b. Bibliografia específica:

- Dionisotti, C.: *Geografia e storia della letteratura italiana*, Torino, Einaudi, 1967.
- Petronio, G.: *La letteratura italiana raccontata da Giuseppe Petronio* (5 vols.), Mondadori, Milano, 1995.
 - Vol. I: *La civiltà del comune* (tema 1,2 i 3)
 - Vol. II: *La civiltà della corte* (tema 3, 4 i 5)
 - Vol. III: *La civiltà dell'assolutismo e della controriforma* (tema 5)
 - Vol. IV: *Dalla civiltà aristocratica alla civiltà borghese* (tema 6)
 - Vol. V: *Dalla civiltà borghese alla civiltà di massa* (tema 7)

c. Bibliografia complementària:

- Asensi, M.: *Literatura y filosofía*, Síntesis, Madrid, 1995.
- Austin, J.L.: *Cómo hacer cosas con palabras*, Paidós, Barcelona, 2004.
- Bhabha, H.: *El lugar de la cultura*, Manantial, Buenos Aires, 2002.
- Bachelard, G.: *La poética del espacio*, FCE, Madrid, 1965.
- Borràs, L. & Bou, E.: *Literatura comparada*. Universitat Oberta de Catalunya, Barcelona, 2003.
- Brunel, P. & Vuillemin, A.: *L'Europe: litteratures européennes, litteratures comparées et nouvelles technologies*, Hestia, Oredea Rumania, 1995.
- Calabrese, O.: *El lenguaje del arte*, Paidós, Barcelona, 2003.

- Calvino, I.: *Lezioni americane (sei proposte per il prossimo millennio)*, Mondadori, Milano, 1993.
- Calvino, I.: *Perché leggere i classici*, Mondadori, Milano, 1995.
- Curtius, E.R.: *Literatura europea y Edad Media latina*, FCE, Madrid, 1955.
- Eco, U.: *Lector in fabula*, Bompiani, Milano, 2004.
- Ferroni, G.: *Prima lezione di letteratura italiana*, Laterza, Bari, 2009.
- Foucault, M.: *las palabras y las cosas (Una arqueología de las ciencias humanas)*, Siglo XXI, Madrid, 2005.
- Gnisci, A.: *Decolonizzare l'Italia. Via de la Decolonizzazione europea n.5*. Bulzoni, Roma, 2007.
- Gnisci, A. & Sinopoli, F.: *Il mito della letteratura europea*, Metelmi, Roma, 1999.
- Guillén, C.: *Múltiples moradas (ensayo de literatura comparada)*, Tusquets, Barcelona, 1998.
- Lotman, I.: *La estructura del texto artístico*, Itsmo, Madrid, 1988.
- Lotman, I.: *La semiosfera I*, Cátedra, Madrid, 1996.
- Lotman, I.: *La semiosfera II*. Cátedra, Madrid, 1998.
- Lledó, E.: *El silencio de la escritura*, Austral, Madrid, 1998.
- Magris, C.: *Alfabeti (saggi di letteratura)*, Garzanti, Milano, 2008.
- Méndez Rubio, A.: *Encricijadas. Elementos de crítica de la cultura*, Frónesis-Cátedra, Madrid, 1997.
- Menna, F.: *Crítica de la crítica*, Universitat, València, 1997.
- Pozuelo Yvancos, J.M.: *Teoría del lenguaje literario*, Cátedra, Madrid, 1994.
- Raimondi, E.: *Ermeneutica e commento: teoria e pratica dell'interpretazione del testo letterario*, Sansoni, Firenze, 1990.
- Raimondi, E.: *El museo del discreto. Ensayos sobre la curiosidad y la experiencia en la literatura*, Akal, Madrid, 2002.
- Ricoeur, P.: *Ideología y utopía*, Gedisa, Barcelona, 1989.
- Ricoeur, P.: *Teoría de la interpretación*, Siglo XXI, México, 1998.
- Saldaña, A.: *El texto del mundo. Crítica de la imaginación literaria*, Anexos de Tropelías, Zaragoza, 2003.
- Said, E.: *El mundo, el texto y el crítico*, Debolsillo, Barcelona, 2004.
- Sanguineti, E.: *Ideologia e linguaggio*, Feltrinelli, Milano, 1965.
- Sinopoli, F.: *La dimensione europea nello studio letterario*. Mondadori, Milano, 2009.
- Steiner, G.: *Lenguaje y silencio (ensayos sobre la literatura, el lenguaje y lo inhumano)*, Gedisa, Barcelona, 2000.
- Zambrano, M.: *El hombre y lo divino*, FCE, Madrid, 2005.

NOTA:

–Ús del correu electrònic: no es contestaran els correus electrònics on es pregunten aspectes de la Guia Docent. Tampoc no es contestaran correus on es pregunten qüestions "oficials" ja que tota la informació és pública. En cap cas s'ha d'entendre el correu de la facultat com alternativa a la tutoria. Per a la resta de qüestions, dubtes, informacions, etc. s'ha d'assistir a l'horari d'atenció.